

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สอบกลางภาค ประจำปีการศึกษา 1

ปีการศึกษา 2552

วันที่ 1/8/ 2552

เวลา 9.00 – 12.00 น.

วิชา 221-381: *Computer Applications in Civil Engineering*

ห้องสอบ A400

ชื่อ-สกุล..... รหัส.....

คำชี้แจง

- 1.ข้อสอบทั้งหมดมี 7 ข้อ คะแนนรวม 150 คะแนน ดังแสดงในตารางข้างล่าง
- 2.ข้อสอบมีทั้งหมด 5 หน้า
- 3.ให้ทำหมดทุกข้อลงในสมุดคำตอบ
- 4.ห้ามนำเอกสารใดๆ เข้าห้องสอบ **ทุจริตจะได้ E**
- 5.อนุญาตให้ใช้เครื่องคิดเลขได้ทุกชนิด
- 6.กระดาษทดที่แจกให้ไม่ต้องส่งคืน ถ้าไม่พอขอเพิ่มที่อาจารย์คุมสอบ
- 7.ห้ามนหยิบ หรือยืมสิ่งของใดๆ ของผู้อื่นในห้องสอบ
8. อนุญาตให้นำ *Dictionary* เข้าห้องสอบได้
9. **GOOD LUCK**

ตารางคะแนน

ข้อที่	คะแนนเต็ม	ได้
1	20	
2	20	
3	20	
4	20	
5	20	
6	20	
7	30	
รวม	150	

Asst. Prof. Dr. Suchart Limkatanyu

Problem 1 (20 Points)

Using the **False Position method** to determine the root of

$$f(x) = \frac{1.5x}{(1+x^2)^2} - 0.65 \tan^{-1}\left(\frac{1}{x}\right) + \frac{0.65x}{1+x^2} = 0$$

Given that:

$$x_l = 0 \text{ and } x_u = 2$$

Carry out the calculation only for four iterative steps:

Note: you have to show all necessary steps.

Problem 2 (20 Points)

Use the Taylor's Series Expansion

$$f(x_{i+1}) = f(x_i) + f'(x_i)h + \frac{f''(x_i)h^2}{2} + \dots$$

$$h = x_{i+1} - x_i$$

to derive the so-called *Newton-Raphson 2nd* Method

$$x_{i+1} = x_i + \left[-\frac{f'(x_i)}{f(x_i)} + \frac{f''(x_i)}{2f'(x_i)} \right]^{-1}$$

Hint: you may start with the following relation

$$f(x_i) + f'(x_i)h + \frac{f''(x_i)h^2}{2} = 0$$

and recall that the *Newton-Raphson 1st* Method is

$$x_{i+1} = x_i - \frac{f'(x_i)}{f(x_i)}$$

Problem 3 (20 Points)

Use the Secant Method to determine an approximate root of the following nonlinear equation

$$f(x) = \frac{1.5x}{(1+x^2)^2} - 0.65 \tan^{-1}\left(\frac{1}{x}\right) + \frac{0.65x}{1+x^2} = 0$$

Use 0.0 and 0.5 as the initial approximation.

Carry out the calculation only for four iterative steps:

Note: you have to show all necessary steps.

Problem 4 (20 Points)

Use the **Gauss Elimination with Partial Pivoting** technique to solve for the solution of the following linear system

$$\begin{aligned} 2x_1 - x_2 + x_3 &= 4 \\ 4x_1 + 3x_2 - x_3 &= 6 \\ 3x_1 + 2x_2 + 2x_3 &= 15 \end{aligned}$$

Note: you have to show all necessary steps.

Problem 5 (20 Points)

Consider the following linear system

$$\begin{aligned} 3x_1 - 0.1x_2 - 0.2x_3 &= 7.85 \\ 0.1x_1 + 7x_2 - 0.3x_3 &= -19.3 \\ 0.3x_1 - 0.2x_2 + 10x_3 &= 71.4 \end{aligned}$$

- Are these equations linearly independent?
- Compute the *LU* Matrices.
- Solve the system with forward and back substitutions.

Note: you have to show all necessary steps.

Problem 6 (20 Points)

Given that matrix **A** can be decomposed as:

$$\mathbf{A} = \mathbf{LU}$$

where

$$\mathbf{L} = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 4 & 5 & 0 \\ 3 & \frac{7}{2} & \frac{13}{5} \end{bmatrix} \text{ and } \mathbf{U} = \begin{bmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ 0 & 1 & -\frac{3}{5} \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Determine $\mathbf{A}^{-1}$

Note: you have to show all necessary steps.

Problem 7 (30 Points)

1. ข้อใดเป็นประโยชน์ของระเบียบวิธีเชิงตัวเลข

- ก) ระเบียบวิธีเชิงตัวเลขให้คำตอบที่แม่นยำกว่าวิธีทั่วไป
- ข) ระเบียบวิธีเชิงตัวเลขใช้เวลาในการคำนวณน้อยกว่าวิธีทั่วไป
- ค) วิธีการเชิงตัวเลขสามารถใช้ในการแก้ปัญหาที่ยากซึ่งบางครั้งไม่อาจแก้ด้วยวิธีทั่วไปได้
- ง) ถูกทุกข้อ

2. ข้อใดคืออนุกรมเทย์เลอร์ของฟังก์ชัน $\sin(x)$ รอบจุด $x = 0$

- ก) $1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \frac{x^4}{4!} + \dots$
- ข) $x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \frac{x^7}{7!} + \dots$
- ค) $1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!} + \dots$
- ง) $1 - x + \frac{x^2}{2!} - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^4}{4!} - \dots$

3. หากเราต้องการหารากของสมการ $x^2 + 2x + 2 = 0$ ด้วยระเบียบวิธีเชิงตัวเลขที่ได้เรียนในวิชานี้ เราจะได้ผลลัพธ์ในข้อใด

- ก) ได้รากของสมการคือ $x = -1 + i$
- ข) ได้รากของสมการคือ $x = -1 - i$
- ค) อาจได้รากตามข้อ (ก) หรือข้อ (ข) ก็ได้แล้วแต่การเลือกค่าเริ่มต้น
- ง) ไม่สามารถหารากของสมการได้

4. ข้อความใดต่อไปนี้ไม่ถูกต้อง

- ก) วิธีการวางตัวผิดที่ (False-position) ใช้จำนวนการทำซ้ำน้อยกว่าวิธีการแบ่งครึ่งช่วงเสมอ
- ข) วิธีการนิวตัน-ราฟสัน (Newton-Raphson) ต้องสามารถหาอนุพันธ์ของฟังก์ชันได้จึงจะใช้ได้
- ค) วิธีการแบ่งครึ่งช่วง (Bisection) จะต้องกำหนดค่าเริ่มต้นสองค่าให้มีรากอยู่ระหว่างนั้น
- ง) วิธีการเซแคนต์ (Secant) ใช้ค่าเริ่มต้นในการทำซ้ำสองจุด

5. ในการหารากของฟังก์ชัน $f(x) = x^3 + x - 1 = 0$ หากกำหนดค่าเริ่มต้นสองค่าที่ $x = 0$ และ $x = 2$ ถ้าค่าที่ได้จากการทำซ้ำครั้งแรกคือ $x = 0.2$ วิธีการที่ใช้คือวิธีใด

- ก) วิธีการแบ่งครึ่งช่วง (Bisection)
- ข) วิธีการวางตัวผิดที่ (False-position)
- ค) วิธีการเซแคนต์ (Secant)
- ง) ถูกทั้งข้อ (ข) และ (ค)

ข้อใดไม่ใช่ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากระเบียบวิธีการกำจัดแบบเกาส์ (Gauss Elimination)

- ก) การหารด้วยศูนย์
- ข) การปิดเศษทศนิยม
- ค) ระบบสมการมีจำนวนสมการมาก
- ง) ระบบสมการมีภาวะไม่เหมาะสม (Ill-conditioned matrix)

สูตรที่ให้สำหรับการสอบกลางภาค

วิธีแบ่งครึ่งช่วง (Bisection method)

$$x_M = \frac{x_L + x_R}{2}$$

วิธีการวางตัวผิดที่ (False-position method)

$$x_1 = \frac{x_L f(x_R) - x_R f(x_L)}{f(x_R) - f(x_L)}$$

วิธีของนิวตัน-ราฟสัน (Newton-Raphson method)

$$\Delta x_{k+1} = -\frac{f(x_k)}{f'(x_k)}$$

$$x_{k+1} = x_k + \Delta x_{k+1}$$

วิธีเซแคนต์ (Secant method)

$$\Delta x = -\frac{f(x_1)(x_0 - x_1)}{f(x_0) - f(x_1)}$$

$$x_2 = x_1 + \Delta x$$